

MLUVNICKÉ MINIMUM

1. Podstatná jména

Podstatná jména mají v angličtině člen. Členy jsou dva:

a) **Určitý člen** **the** [ðə]: **the book** [ðə buk] *kniha*, **the orange** [ði: ˌorɪndʒ] *po-meranč*.

Výslovnost je dvojí:

[ðə] začíná-li slovo vyslovovanou souhláskou: **the book** [ðə buk];

[ði:] začíná-li slovo vyslovovanou samohláskou [a], [e], [i], [o]: **the apple** [ði: ˌæpl], **the English** [ði: ˌɪŋɡlɪʃ] **student**, **the orange** [ði: ˌorɪndʒ].

b) **Neurčitý člen** má dva tvary:

a [ə] začíná-li slovo vyslovovanou souhláskou: **a book**;

an [ən] začíná-li slovo vyslovovanou samohláskou: **an orange**.

ALE: **a young** (vyslovujeme [jɑŋ]) **boy**.

Podstatná jména se nesklouňují. V **množném čísle** přibírají koncovku **-s** nebo **-es**, např.:

the book – the books [bʊks] *knihy*, **the bus – the buses** [bʌsɪz] *autobusy*.

Neurčitý člen v množném čísle odpadá: **a bus – buses** *autobusy*.

Výslovnost koncového **-s** je trojí:

[s] po neznělých souhláskách [p], [t], [k], [f]: **books** [bʊks], **cups** [kʌps], **bits** [bɪts];

[z] po všech samohláskách a znělých souhláskách kromě sykavek: **boys** [bɔɪz], **pens** [penz];

[ɪz] po sykavkách: **classes** [kla:sɪz], **blouses** [blauzɪz], **bridges** [brɪdʒɪz].

Jen několik podstatných jmen tvoří množné číslo nepravidelně, např.: **man**, **woman** a jejich složeniny a **child**:

man [mæn] *muž, člověk* – **men** [men] *muži*, **woman** [wʊmən] *žena* – **women** [wɪmɪn] *ženy*, **child** [tʃaɪld] *dítě* – **children** [ˈtʃɪldrən] *děti*.

1.1 Přivlastňovací pád

Tvoří se pomocí apostrofu a **s**, v množném čísle pouze přidáním apostrofu, např.:

Nick's sister [ˌnɪks ˈsɪstə] *Nickova sestra*,

Mr Hill's car [ˌmɪstə ˈhɪlz ˈkɑ:] *auto pana Hilla*,

George's book [ˌdʒo: dʒɪz ˈbʊk] *Jiřího kniha*,

my friend's name [ˌmaɪ ˈfrendz ˈneɪm] *jméno mého přítele*,

my friends' names [ˌmaɪ ˈfrendz ˈneɪmz] *jména mých přátel*.

Výslovnost **s** je stejná jako výslovnost plurálového **-s**, tj. [z, s] nebo po sykavkách [ɪz].

1.2 Rod podstatných jmen

Jména osob jsou buď rodu mužského, nebo ženského a odkazujeme na ně zájmeny **he** [hi:] *on*, **she** [ši:] *ona*. Ostatní podstatná jména jsou rodu středního, tedy i zvířata (kromě domácích mazlíčků), a odkazujeme na ně pomocí zájmena **it** [it] *to, ono*, např.:

my father	<i>můj otec</i>	He is at home.
my mother	<i>moje matka</i>	She is at home.
the house	<i>(ten) dům</i>	It is in Prague.
the garden	<i>(ta) zahrada</i>	It is in Prague.

2. Přídavná jména

Mají pouze jeden tvar v jednotném i množném čísle:

a new boy	<i>nový chlapec</i>	new boys	<i>noví chlapci</i>
a new book	<i>nová kniha</i>	new books	<i>nové knihy</i>
a new pen	<i>nové pero</i>	new pens	<i>nová pera</i>

2.1 Stupňování přídavných jmen

Jednoslabičná a dvouslabičná přídavná jména zakončená na souhlásku + **-y** (**happy**) se stupňují pomocí koncovek **-er** a **-est**, např.:

small <i>malý</i>	smaller [smo:lə] <i>menší</i>	the smallest [smo:list] <i>nejmenší</i>
happy <i>šťastný</i>	happier [hæpiə] <i>šťastnější</i>	the happiest [hæpiist] <i>nejšťastnější</i>

Dvouslabičná a víceslabičná přídavná jména se stupňují pomocí **more** [mo:] *více* a **most** [məʊst] *nejvíce*, např.:

important [im'po:tənt] <i>důležitý</i>	more important <i>důležitější</i>	most important <i>nejdůležitější</i>
--	---	--

3. Zájmena

3.1 Zájmena osobní

Mají dva tvary: podmětový (**kdo?** *já* = **I**) a předmětový (**koho?** *mě, mne, komu?* *mně, mi* = **me**). Předmětové tvary stojí i po všech předložkách, např. **for me** *pro mě*, **with me** *se mnou*.

Podměťový tvar		Předmětový tvar	
I	<i>já</i>	me [mi:]	<i>mě, mne, mi, mně, mnou</i>
you	<i>ty; vy</i>	you [ju:]	<i>tě, tebe, tobě, tebou; vás, vám, vámi</i>
he	<i>on</i>	him [him]	<i>jeho, jemu, jím atd.</i>
she	<i>ona</i>	her [hə:]	<i>jí, ji atd.</i>
it	<i>ono</i>	it	<i>jeho, jemu, jím atd.</i>
we	<i>my</i>	us [as]	<i>nás, nám, námi</i>
they	<i>oni, ony, ona</i>	them [ðem]	<i>jich, jim, je, jimi atd.</i>

3.2 Zájmena přivlastňovací

Mají dva tvary, nesamostatný, tj. ve spojení s podstatným jménem, např. **my book** *moje kniha*, a samostatný, tj. bez následujícího podstatného jména, např. **It's mine**. *To je moje*.

Nesamostatná		Samostatná	
my book	<i>moje kniha</i>	mine [main]	<i>můj, moje</i>
your car	<i>tvoje / vaše auto</i>	yours [jo:z]	<i>tvůj; váš</i>
his pen	<i>jeho pero</i>	his [hiz]	<i>jeho</i>
her hous	<i>její dům</i>	hers [hə:z]	<i>její</i>
its name	<i>jeho jméno</i>	its (own)	<i>jeho (vlastní)</i>
our room	<i>náš pokoj</i>	ours [auəz]	<i>náš</i>
their names	<i>jejich jména</i>	theirs [ðeəz]	<i>jejich</i>

3.3 Zájmena ukazovací

Zájmena ukazovací **this** *tento, ten* a **that** *tamtén, onen, ten* mají v množném čísle nepravidelný tvar:

this *tento, ten* – **these** [ði:z] *tito, ti*;

that *tamtén, onen, ten* – **those** [ðəuz] *tamti, oni, ti*.

4. Slovesa

U sloves nelze vynechat osobní zájmena (**I, you, he, she, it, we, they**), jako je tomu v češtině. Zájmeno **I** *já* se píše vždy s velkým písmenem.

4.1 Sloveso **BE** být

Sloveso **be** [bi:] tvoří přítomný čas nepravidelně, otázku přehozením podmětu a slovesa a zápor přidáním **not**.

Hned se vrátím.

Nejprve pojedeme do Manchesteru.

Přijdeme včas?

Lépe pozdě než nikdy.

I'll be right back. / I'll be back in no time / immediately / at once.

We'll go to Manchester first.

Will we be in time?

Better late than never.

102

KOLIK JE HODIN?

WHAT'S THE TIME?

Angličané určují čas takto: Prvních 30 minut se připojuje k předcházející hodině pomocí **past**. Říkají „je deset minut po osmé, čtvrt po osmé, půl po osmé“. Druhých 30 minut se připojuje pomocí **to**. Říkají např. „je dvacet pět minut k osmé“. Den dělí na 2×12 hodin. Je-li třeba rozlišit, zda jde o 8 hodin ráno nebo večer, buď užívají zkratky **am** [ei'em] (ráno, dopoledne) a **pm** [pi:'em] (odpoledne, večer), nebo dodají **in the morning** (ráno, dopoledne), **in the afternoon** (odpoledne), **in the evening** (večer), např. **It's eight in the morning / 8 am**. U vlaků, letadel apod. se úředně časy udávají v jízdních řádech jako v češtině, např. 17.30, 18.20.

Při udávání času neužívají Angličané nikdy řadové číslovky; např. „před pátou hodinou, kolem šesté“ vyjádří **before five o'clock, about six o'clock**.

Kolik je hodin?

Podívej se na hodiny.

It's five (minutes) past twelve.

It's ten (minutes) past one.

It's (a) quarter past eleven.

It's twenty past two.

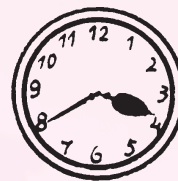
It's twenty-five past ten.

It's half past three.

It's twenty-five to ten.

It's twenty to four.

It's quarter to eight.

It's ten to six.

It's five to seven.

It's five o'clock.

Je jedna hodina.

Jsou dvě hodiny.

Je za pět minut půl čtvrté.

Je půl páté a pět minut.

Je za pět minut tři čtvrti na pět.

Je za deset minut sedm.

It's one o'clock.

It's two o'clock.

It's twenty-five past three.

It's twenty-five to five.

It's twenty to five.

It's ten to seven.

Je za pět minut osm.
Je teprve devět hodin.

Vlak odjíždí ve 22.30.
Je dvanáct hodin čtyřicet pět minut.
Je tři čtvrti na devět.
Bylo osm hodin ráno.

Je (právě) poledne.
Bylo devět hodin večer.
Je půlnoc.

V kolik hodin se sejdeme?

Ve čtvrt na dvě.
V půl třetí.
Ve tři čtvrti na tři.
Přesně ve čtyři.
Před pátou.
Po šesté.
Kolem sedmé.
Mezi osmou a devátou.

Budu tam od deseti do jedenácti.
Do kolika hodin jsou otevřeny obchody?
Od kolika hodin je otevřeno muzeum?
Máme ještě deset minut času.
Mohu přijít
} nejdříve v deset hodin
} nejpozději v jedenáct hodin.
Udělám to za / během půl hodiny.
Odjel před hodinou.
Vrátí se
} za hodinu
} v jednu hodinu
} po jedné hodině.

It's five minutes to eight.
It's only nine o'clock.

The train leaves at ten thirty pm.
It's twelve forty-five.
It's quarter to nine.
It was eight o'clock in the morning /
8 am.
It's (just) noon.
It was nine in the evening / 9 pm.
It's midnight.

What time shall we meet?

At (a) quarter past one.
At half past two.
At (a) quarter to three.
At four o'clock sharp.
Before five o'clock.
After six o'clock.
Around / About seven o'clock.
Between eight and nine.

I'll be there from ten to / till eleven.
What time do the shops close?
What time is the museum open?
There's still ten minutes' time.
I can come
at ten at the earliest
at eleven at the latest.
I'll do it in half an hour.
He left an hour ago.
He'll be back
in an hour
at one o'clock
after one o'clock.

Můžete mi říci, kolik je hodin?

Kolik máš hodin?

Já mám za dvě minuty tři.

Hodinky mi nejdou dobře / přesně.

Jdou napřed // pozadu o pět minut.

Nařídil jsem si hodinky podle rádia //
podle časového znamení.

Nařídil jsem si budík(a) na šest hodin.

Nezapomněl jsi ho natáhnout?

Tyto hodiny jdou špatně.

Hodiny stojí / nejdou.

Místní čas

Britský letní čas

Zimní čas

Každých pět minut.

Každé dvě hodiny.

Can you tell me the time, please?

What's the time by your watch?

It's two minutes to three by my
watch.

My watch doesn't keep the right
time.*

It's five minutes fast // slow.

I set my watch by the radio // by the
time signal.

I set my watch for six o'clock.

Haven't you forgotten to wind it up?

This clock doesn't keep the right
time.

It's stopped.

Local Time

BST = British Summer Time / Amer.

DST = Daylight Saving Time

Winter Time

Every five minutes.

Every two hours.

TÝDEN – DNY

WEEK – DAYS

Angličané vždy začínají týden nedělí. Dny v týdnu se užívají bez členu s předložkou **on** a píší se vždy s velkým počátečním písmenem, např. **on Monday** v *pondělí*. Užije-li se den v týdnu v množném čísle, znamená to každý ten den, např. **on Saturdays** *každou sobotu, o sobotách*.

neděle

Sunday

pondělí

Monday

úterý

Tuesday

* **Watch** není v angličtině pomnožné.

středa
čtvrtek
pátek
sobota

Wednesday
Thursday
Friday
Saturday

Proč jsi nepřišel minulou neděli?
Vrátil jsem se teprve v pondělí.
Uvidíme se v úterý.
Příští úterý nemohu přijít.
Sejdeme se tedy ve středu?
Ne, raději ve čtvrtek.
Který je dnes den?
Dnes je už pátek.
Tato knihovna je otevřena každý den
kromě soboty a neděle.
Kolikrát týdně máte hodinu angličtiny?

Dvakrát: ve středu a v pátek.

Jedu na čtrnáct dní na dovolenou.

Why didn't you come last Sunday?
I didn't return until Monday.
See you on Tuesday.
I can't come next Tuesday.
Shall we meet on Wednesday then?
No, Thursday will suit me better.
What day is it today?
It's already Friday.
This library is open daily except
Saturdays and Sundays.
How many times a week do you have
English classes?
Twice, on Wednesday(s) and
Friday(s).
I'm going for a fortnight's holiday.

před dvěma dny
před týdnem
před čtrnácti dny
za tři dny
během dvou dní // po celou noc

two days ago
a week ago
a fortnight / Amer. two weeks ago
in three days
during two days // during the
night, throughout the night

tento týden
příští týden
minulý týden
koncem týdne
na konci týdne // do konce týdne

this week
next week
last week
towards the end of the week
at the end of the week // by the
end of the week

příští týden v pondělí
za týden
za čtrnáct dní
za půl roku

on Monday next week
in a week
in a fortnight / Amer. in two weeks
in six months

dnes
včera
předevčirem
zítra
pozítrí

today
yesterday
the day before yesterday
tomorrow
the day after tomorrow

Dnes ne, až jindy.

Not today, some other time / another time.

Snad zítra.

Perhaps tomorrow.

Pozítrí večer odjízdim.

I'm leaving in the evening the day after tomorrow.

Kde jsi byl včera?

Where were you yesterday?

Přijeli jste včera nebo předevčirem?

Did you arrive yesterday or the day before?

DEN – NOC

DAY – NIGHT

ráno, dopoledne
ráno, dopoledne (*kdy?*)
poledne // v poledne
odpoledne // odpoledne (*kdy?*)
večer // večer (*kdy?*)
noc // v noci
půlnoc // o půlnoci

morning
in the morning
noon // at noon
afternoon // in the afternoon
evening // in the evening
night // at night
midnight // at midnight

Vstává brzy ráno.

He gets up early.

Zítra ráno odjízdim.

We're leaving tomorrow morning.

Náš kurs angličtiny se koná odpoledne.

Dopoledne rychle uteklo.

Přijdu

} dopoledne / ráno
} odpoledne // večer
} zítra v poledne
} k večeru.

Kam jdeš dnes večer?

Večer nechodím ven.

Dnes odpoledne jsem zadána.

Přijel

} dnes ráno
} dnes v noci // včera v noci.

Dali jsme si schůzku na čtvrtek dopoledne.

Očekáváme vás v pátek odpoledne.

Včera večer jsme byli v divadle.

Vrátili jsme se ve dvě v noci.

Šli jsme spát pozdě v noci.

Myslím na to ve dne v noci.

Nemohu ve dne // v noci spát.

Usínám po půlnoci.

Our English classes are held in the afternoon.

The morning passed quickly.

I'll come

**in the morning
in the afternoon // in the evening
at midday tomorrow
towards the evening.**

Where are you going tonight?

I don't go out in the evening(s).

I'm engaged for this afternoon.

He arrived

**this morning
tonight // last night.**

We made a date* for Thursday morning.

We're expecting you on Friday afternoon.

We were at the theatre last night.

We returned at two in the morning / at 2 am.

We went to bed late at night.

I think about it day and night.

I can't sleep during the day // at night.

I fall asleep after midnight.

krásný den

každý den

všední / pracovní den

sváteční den

státní svátek (v GB)

celý den

celou noc

obden, každý druhý den

a nice / lovely / beautiful day

every day

workday, working day

holiday

bank holiday

the whole day, all day

the whole night, all night

every other day, every two days

* **Date** je též schůzka chlapce s děvčetem, hov. rande.

několik dní
kolikrát za den?
od rána do večera

several days
how many times a day?
from morning till evening

MĚSÍCE – ROK – STOLETÍ

MONTHS – YEAR – CENTURY

leden **January**
únor **February**
březen **March**
duben **April**
květen **May**
červen **June**

červenec **July**
srpen **August**
září **September**
říjen **October**
listopad **November**
prosinec **December**

Obvykle si beru dovolenou v červenci.

Strávil půl roku v zahraničí.

Kolik platíte

měsíčně
čtvrtletně
ročně?

I usually take my holiday in July.

He spent six months abroad.

How much do you pay

monthly / a month

quarterly

yearly / a year / per year?

Letos byl únor velmi studený.

February was very cold this year.

v dubnu – v měsíci dubnu
začátkem května
v půli června
koncem července
do konce září

in April – in the month of April
at the beginning of May
in mid June
at the end of July
till the end of September

letos
příští rok
vloni, minulý rok
před dvěma roky

this year
next year
last year
two years ago

před několika lety
za tři roky
po pěti letech
přestupný rok

several / a few years ago
in three years, three years later
five years later
leap year

11. století
19. století
ve 20. století

v minulém století
koncem století
začátkem třetího tisíciletí

11th c, the eleventh century
19th c, the nineteenth century
in the 20th c, in the twentieth century
in the last century
towards the end of the century
at the beginning of the third millennium

DATUM

DATE

1. ledna – prvního ledna

píšeme: 1st January – čteme: the first of January

2. června – druhého června

2nd June – the second of June

31. prosince

31st December – the thirty-first of December

Kolikátého je dnes?

What's the date today?

Dnes je pátého.

Today's the fifth.

Zítra bude 10. dubna.

Tomorrow will be 10th April (čti: the tenth of April).

Včera bylo 21. listopadu.

Yesterday was 21st November (čti: the twenty-first of November).

Od 15. do 30. srpna budeme v Anglii.

We'll be in England from 15th to 30th August (čti: the fifteenth to the thirtieth of August).

Já tam zůstanu až do 3. září.

I'll stay there till 3rd September (čti: the third of September)

Vyhovuje vám to datum?

Will the date suit you?

Máte kalendář?
Zmýlil jsem se v datu.
Stalo se to 2. května roku 2000.
Bude to 3. června 2002.

Have you got a calendar?
I mistook the date.
It happened on 2nd May 2000.
It'll be 3rd June 2002.

ROČNÍ OBDOBÍ

SEASONS

jaro	spring
léto	summer
podzim	autumn
zima	winter

na jaře	in (the) spring
v létě	in (the) summer
na podzim	in (the) autumn
v zimě	in (the) winter

letos na jaře	in the spring, this spring
vloni na podzim	last autumn
letos v zimě	in the winter, this winter

Letos je tuhá // mírná zima.

We're having a severe // mild winter
this year.

Vloni bylo suché // deštivé léto.

We had a dry // rainy summer last
year.

SVÁTKY

HOLIDAYS

V Anglii a v USA jsou tyto svátky:

New Year's Day – Nový rok (1. ledna)

Good Friday – Velký pátek (pohyblivý)

Easter Sunday – Velikonoční neděle (pohyblivá)
Easter Monday – Velikonoční pondělí (pohyblivé)
May Day Bank Holiday – státní svátek v GB (první pondělí v květnu)
Spring Bank Holiday – státní svátek v GB (poslední pondělí v květnu)
Independence Day – Den nezávislosti (4. července, slaví se v USA)
Summer / August Bank Holiday – v GB (poslední pondělí v srpnu)
Labor Day – Svátek práce (slaví se v USA první pondělí v září)
Halloween – předvečer svátku Všech svatých (31. října, slaven hlavně v USA)
Thanksgiving Day – Den díkyvdání (slaví se v USA poslední čtvrtek v listopadu)
Christmas Day – 25. prosince, Hod boží vánoční
Boxing Day – 26. prosince, sv. Štěpána

Dnes je všední den.

Zítra je svátek.

Slaví se výročí osvobození.

Kde strávíte vánoční svátky?

Štědrý den připadne na středu.

Kde budete slavít Silvestra?

Nový rok strávíme na horách.

Velikonoce jsou letos v dubnu.

Zítra je výročí naší svatby.

Kdy máte narozeniny?

Today's a workday.

Tomorrow's a holiday.

We celebrate the anniversary of the liberation.

● **Where will you spend Christmas?**

Christmas Eve will fall on Wednesday.

Where will you celebrate New Year's Eve?

We'll spend New Year's Day in the mountains.

Easter's in April this year.

Tomorrow's our wedding anniversary.

● **When's your birthday?**